

Nederlands (PO-havo/vwo): Leesvaardigheid

kerndoelen primair onderwijs	beheersings niveau 1F	beheersings niveau 2F	kerndoelen onderbouw	beheersings niveau 3F	havo bovenbouw exameneenheden	vwo bovenbouw exameneenheden
<p>4: De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.</p> <p>6: De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale.</p> <p>7: De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten.</p> <p>9: De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.</p> <p>10: De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.</p> <p>12: De leerlingen verwerven een adequate woordenschat</p>	<p>NE/1F Zakelijke teksten Eenvoudige teksten lezen over alledaagse onderwerpen en over onderwerpen die aansluiten bij de leefwereld.</p> <p>Taken: 1. Lezen van informatieve teksten. 2. Lezen van instructies. 3. Lezen van betogende teksten.</p> <p>De volgende kenmerken van de taakuitvoering zijn beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • techniek en woordenschat; • begrijpen; • interpreteren; • evalueren; • opzoeken. <p>Voor de teksten zijn tekstenkenmerken opgesteld.</p> <p>Begrippenlijst Er zijn begrippen beschreven voor: - leestekens; - woordsoorten; - grammaticale kennis; - tekstkennis; - stilistisch en semantiek; - morfologie; - opmaak; - klanken.</p> <p>NE/1F Fictionele, narratieve en literaire teksten Jeugdliteratuur belevend lezen.</p> <p>De volgende kenmerken van de taakuitvoering zijn</p>	<p>NE/2F Zakelijke teksten Teksten lezen over alledaagse onderwerpen, onderwerpen die aansluiten bij de leefwereld van de leerling en over onderwerpen die verder van de leerling afstaan.</p> <p>Taken: 1. Lezen van informatieve teksten. 2. Lezen van instructies. 3. Lezen van betogende teksten.</p> <p>De volgende kenmerken van de taakuitvoering zijn beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • techniek en woordenschat; • begrijpen; • interpreteren; • evalueren; • samenvatten; • opzoeken. <p>Voor de teksten zijn tekstenkenmerken opgesteld.</p> <p>Begrippenlijst Er zijn begrippen beschreven voor: • leestekens; • grammaticale kennis; • tekstkennis; • stilistisch en semantiek.</p> <p>NE/2F Fictionele, narratieve en literaire teksten Eenvoudige adolescentenliteratuur herkenkend lezen.</p> <p>De volgende kenmerken van de</p>	<p>3: De leerling leert strategieën te gebruiken voor het uitbreiden van zijn woordenschat.</p> <p>4: De leerling leert strategieën te gebruiken bij het verwerven van informatie uit gesproken en geschreven teksten.</p> <p>5: De leerling leert in schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, deze informatie te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.</p> <p>8: De leerling leert verhalen, gedichten en informatieve teksten te lezen die aan zijn belangstelling tegemoet komen en zijn belevingswereld uitbreiden.</p> <p>9: De leerling leert taalactiviteiten (spreken, luisteren, schrijven en lezen) planmatig voor te bereiden en uit te voeren.</p> <p>10: De leerling leert te reflecteren op de manier waarop hij zijn taalactiviteiten uitvoert en leert, op grond daarvan en van reacties</p>	<p>NE/3F Zakelijke teksten Een grote variatie aan teksten over onderwerpen uit de (beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard zelfstandig lezen, met begrip voor geheel en details.</p> <p>Taken: 1. Lezen van informatieve teksten. 2. Lezen van instructies. 3. Lezen van betogende teksten.</p> <p>De volgende kenmerken van de taakuitvoering zijn beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • begrijpen; • interpreteren; • evalueren; • samenvatten; • opzoeken. <p>Voor de teksten zijn tekstenkenmerken opgesteld.</p> <p>NE/3F Fictionele, narratieve en literaire teksten Adolescentenliteratuur en eenvoudige volwassenenliteratuur kritisch en reflecterend lezen.</p> <p>De volgende kenmerken van de taakuitvoering zijn beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • begrijpen; • interpreteren; • evalueren. <p>Voor de</p>	<p>NE/HV Domein A: Leesvaardigheid Subdomein A1: Analyseren en interpreteren 1. De kandidaat kan: - vaststellen tot welke tekstsoort een tekst of tekstgedeelte behoort; - de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven; - relaties tussen delen van een tekst aangeven; - conclusies trekken met betrekking tot intenties, opvattingen en gevoelens van de auteur; - standpunten en soorten argumenten herkennen en onderscheiden; - argumentatieschema's herkennen. Subdomein A2: Beoordelen 2. De kandidaat kan een betogende tekst of betogend tekstgedeelte op aanvaardbaarheid beoordelen en in deze tekst drogredenen herkennen. Subdomein A3: Samenvatten 3. De kandidaat kan teksten en tekstgedeelten beknopt samenvatten.</p> <p>NE/HV Domein D: Argumentatieve vaardigheden 6. De kandidaat kan een</p>	<p>NE/HV Domein A: Leesvaardigheid Subdomein A1: Analyseren en interpreteren 1. De kandidaat kan: - vaststellen tot welke tekstsoort een tekst of tekstgedeelte behoort; - de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven; - relaties tussen delen van een tekst aangeven; - conclusies trekken met betrekking tot intenties, opvattingen en gevoelens van de auteur; - standpunten en soorten argumenten herkennen en onderscheiden; - argumentatieschema's herkennen. Subdomein A2: Beoordelen 2. De kandidaat kan een betogende tekst of betogend tekstgedeelte op aanvaardbaarheid beoordelen en in deze tekst drogredenen herkennen. Subdomein A3: Samenvatten 3. De kandidaat kan teksten en tekstgedeelten beknopt samenvatten.</p> <p>NE/HV Domein D: Argumentatieve vaardigheden 6. De kandidaat kan een</p>

<p>en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.</p>	<p>beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • begrijpen; • interpreteren; • evalueren. <p>Voor de teksten zijn tekstkenmerken opgesteld.</p>	<p>taakuitvoering zijn beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • begrijpen; • interpreteren; • evalueren. <p>Voor de teksten zijn tekstkenmerken opgesteld.</p>	<p>van anderen, conclusies te trekken voor het uitvoeren van nieuwe taalactiviteiten.</p>	<p>teksten zijn tekstkenmerken opgesteld.</p>	<p>betoog:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analyseren; – beoordelen; – zelf opzetten en presenteren, schriftelijk en mondeling. <p>NE/HV Domein E: Literatuur Subdomein E1: Literaire ontwikkeling 7. De kandidaat kan beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn leeservaringen met een aantal door hem geselecteerde literaire werken. * Minimumaantal: havo 8; vwo 12 waarvan minimaal 3 voor 1880. * De werken zijn oorspronkelijk geschreven in de Nederlandse taal. Subdomein E2: Literaire begrippen 8. De kandidaat kan literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten. Subdomein E3: Literatuurgeschiedenis 9. De kandidaat kan een overzicht geven van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis, en de gelezen literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief.</p>	<p>betoog:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analyseren; – beoordelen; – zelf opzetten en presenteren, schriftelijk en mondeling. <p>NE/HV Domein E: Literatuur Subdomein E1: Literaire ontwikkeling 7. De kandidaat kan beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn leeservaringen met een aantal door hem geselecteerde literaire werken. * Minimumaantal: havo 8; vwo 12 waarvan minimaal 3 voor 1880. * De werken zijn oorspronkelijk geschreven in de Nederlandse taal. Subdomein E2: Literaire begrippen 8. De kandidaat kan literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten. Subdomein E3: Literatuurgeschiedenis 9. De kandidaat kan een overzicht geven van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis, en de gelezen literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief.</p>
---	---	--	---	---	--	--